

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku P. S.A. w L.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Starosty B., S H., R.H., J.P., Z.S.

i Skarbu Państwa - Województwa (...) - (...) Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w R.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 października 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika R. H.

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek P. S.A. w L. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika R.H. od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 września 2016 r., sygn. akt I Ca [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja

2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Istotnego zagadnienia prawnego skarżący upatruje w konieczności wyjaśnienia, czy decyzja administracyjna o czasowym zajęciu działek pod modernizację sieci energetycznej wydana na podstawie art. 70, 73 i 74 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości uprawniała przedsiębiorcę przesyłowego jedynie do wejścia w teren, a więc tylko czasowo ograniczała właścicieli działek w korzystaniu w pełni ze swoich nieruchomości, czy też decyzja ta stwarzała dla przedsiębiorcy tytuł prawny uprawniający do stałego korzystania z zajętych na ten cel nieruchomości.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

Na uzasadnienie tej podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik powołuje się na niejednolitą w orzecznictwie interpretację kwestii, czy w przypadku uznania, iż legitymację dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z nieruchomości stanowi wydana w tym przedmiocie decyzja na podstawie art. 70, 73 i 74 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, to dopuszczalnym jest w takim przypadku ustanowienie służebności przesyłu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jest już utrwalone stanowisko, że wydanie decyzji mającej podstawę w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz. U. z 1974 r.,

Nr 10, poz. 64 ze zm.), względnie w art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (jedn. tekst: Dz. U. z 1991 r. Nr 30, poz. 127 ze zm.) prowadzi do trwałego ograniczenia prawa własności nieruchomości, ponieważ sprawia, że jej właściciel ma obowiązek znoszenia stanu faktycznego ukształtowanego przebiegiem urządzeń przez strefę, w której było lub mogło być wykonywane jego prawo. Gdyby w tej decyzji chodziło o możliwość zajęcia nieruchomości jedynie na czas ograniczony, to ustawodawca powinien go oznaczyć. W decyzji tej chodziło o zajęcie nieruchomości pod budowę trwałych urządzeń i dlatego przepis ten konsekwentnie nie przewidywał czasowego ograniczenia zajęcia nieruchomości na jego podstawie. Uznano, że jeżeli przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń wymienionych w art. 49 § 1 k.c. wykonuje uprawnienia wynikające z decyzji wydanej na wyżej wskazanych podstawach prawnych, właściciel nieruchomości nie może żądać ustanowienia służebności przesylu (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2014 r., III CZP 87/13, OSNC 2014, nr 7 - 8, poz. 68, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13, OSNC 2015, nr 3, poz. 29, z dnia 20 stycznia 2010 r., III CZP 116/09, OSNC - ZD 2010, nr 3, poz. 92; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 432/07, nie publ.).

W przedmiotowej sprawie stosowna decyzja administracyjna została wydana na podstawie art. 70, 73 i 74 ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce nieruchomościami i wywłaszczaniu nieruchomości, którą poprzedziła decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji i na ich podstawie poprzednik prawny wnioskodawcy posadowił na nieruchomości skarżącego uczestnika urządzenia energetyczne w postaci linii napowietrznej niskiego napięcia wraz ze słupem.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego okazał się bezskuteczny, gdyż została wniesiona 20 stycznia 2017 r. (k. 424 i 428), czyli po upływie dwóch tygodni od doręczenia odpisu skargi kasacyjnej, co miało miejsce 2 stycznia 2017 r. (k. 418b), zatem

z naruszeniem terminu określonego w art. 398⁷ § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2012 r., II PK 139/11 nie publ.).

aj